

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 153

Maribor, petek 10. julija 1931

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Mussolini je pacifist

GOVOR AMERIŠKIM NOVINARJEM. — ITALIJA JE ZA SPLOŠNO IN PO-
POLNO RAZOROŽITEV. — DUCE JE ZADOVOLJEN Z 10 PUŠKAMI.

RIM, 10. julija. Po včerajšnjem večurnem razgovoru med predsednikom Mussolinijem in ameriškim državnim tajnikom Stimsonom je Duce sprejel ameriške novinarje. Za sprejem je vladalo izredno zanimanje.

Uvodoma je ugotovitelj voditelj fašizma, da je pomen potovanja Stimsona zelo dalekosežen, ker je zunanji minister danes najmočnejše svetovne sile. Ob tej priložnosti smatra nujno potrebnim znova poudariti skrajno italijansko miroljubnost. Tako bo stremela Italija na veliki mednarodni razorožitveni konferenci, ki se bo vršila prihodnje leto, da z vsemi razpoložljivimi silami pripomore k čim popolnejšemu silamirjenju Evrope. Italija je pripravljena pristati takoj na splošno razorožitev, če bodo pristale nato tudi ostale prizadete države. Zadovoljila se bi v tem slučaju makar samo z 10 pešadjskimi puškami.

Fašizem vidi danes kot edini izhod iz svetovne gospodarske krize in kot edino mogočo rešitev splošne politične in

moralne krize — v splošni in popolni razorožitvi. Sedaj je že skrajni čas, da to spoznajo tudi vse ostale države ter odkritosrčno pristopijo brez rezerv k razpravljanju tega prevažnega in za bodočnost Evrope tako usodnega vprašanja. Treba je končati s prakso brezplodnih in dolgotrajnih konferenc ter pristopiti k uspešnemu delu, ki bo pokazalo tudi dejansko voljo in uspehe. Ako se tega vlade ne bodo zavedale, potem lahko računajo že sedaj s tem, da bodo izgubile vse zaupanje svojih narodov. Evropa in evropski narodi so bili že dovoljkrat razočarani. Sedaj je čas, da se jim natoči čistega vina in jih osvobodijo strašnih l. men za oboroževanje ter prežene strah pred morebitnim izbruhom n. re vojne, ki bi pomenila konec zapadne civilizacije. Dan sklicanje splošne razorožitvene konference ne sme biti preložen pod nobenim pogojem.

Italija vstraja uporno pri tem, da se vrši prva seja že 2. februarja, prihodnjega leta, kakor je bilo sklenjeno.

da v prizadetih občinah Ziljske doline, ki je že ponovno bila obiskana od takih uim, je neprecenljiva!

Poročne slavnosti v Bukarešti.

BUKAREŠTA, 10. jul. Anton Habsburški in princesa Ileana se bota nastanila po poroki, katera se bo vršila v tukajšnji katedrali po rimsko-katoliškem obredu, najprej v Transilvaniji, nato pa v Monakovem v dvorcu španske infantke, sestre kraljice-matere Marije.

Prve licitacije omejene na domače producente.

Ker določa zakon o državnem računovodstvu, da se morajo v vseh slučajih državnih nabavk vzeti pri prvi licitaciji samo domače tvrdke v poštev, je odredil ministrski svet, da se smejo udeležiti prve licitacije samo domače tvrdke. Druga licitacija se sme razpisati le v slučaju, ako se ne nahajajo zlicitirani predmeti v državi in če so cene previsoke. Teh drugih licitacij se lahko udeležijo tudi inozemske tvrdke.

organiziranje borbe proti fašizmu in ker je organizacija, za katero stoji solidarno na stotine milijonov človeštva. Mnenje fašističnih listov, da sprejme lahko fašizem borbo s cerkvijo in vsem ostalim svetom, ki stoji za njo, je morda le preoptimistično, ker Italija ni Španija, niti Francija.

Gotovo pa je tudi, da je stavil Vatikan mnogo na kocko. Odpoved lateranske pogodbe pomeni zanj odpoved obojestranskih poslanikov, ukinitve obveznega verskega pouka v šolah, ukinitve odredb glede cerkvenega sklepanja zakonov in prenehanja obstoja »Vatikanskega mesta« kot samostojne države, ali z drugo besedo obnovitev papeškega jetništva med zidovi Vatikana. Vsekakor pa je papež že sprejel in najbrže tudi varno naložil poldrugo milijardo lir, ki mu jo je plačal Mussolini po podpisu lateranske pogodbe in s katerimi bo lahko finansiral in vodil borbo proti dovčerašnjemu največjemu zaščitniku in najboljšemu sinu katoliške cerkve — Duceju.

Strašno neurje v Ziljski dolini

Kakor poročajo potniki, ki so sinoči z večernim koroškim vlakom dospeli v Maribor, je divjalo nad Ziljsko dolino pedsinočjem grozno neurje s točo in orkanom. V več občinah v predelu Ziljske doline je toča pomandrala ves letošnji pridelek. Zila je prestopila mestoma svoje bregove in opustošila obsežne travnike in njive. Prelom oblakov je v par urah uničil plodno zemljo z zorečimi plodovi vred. Ledeno zrnce je mestoma ležalo na polih in vrtovih po več centimetrov na debelo. — Silovit orkan je ruval drevesa in odkrival strehe borihih ziljskih koč. — Švigajoče strele so vpelele v bližini Šmohorja več domovanih ter zelo občutno poškodovale električne daljnovode. Mnogo živine je poginilo. Zila, ki je drugače mirna reka, je vsled nenadnih vodnih mas narasla v besen veletok ter nosila s seboj drevje, hišno tramovje, sode, plodno zemljo itd. Ško-

di tega bo moral odgovoriti Mussolini, morda celo malo proti svoji volji, nanjo odločnejše, kakor bi sicer sam želel. Saj je bil baš sporazum z Vatikanom po njegovi lastni izjavi eden od njegovih največjih uspehov in historični čin fašizma, ki naj bi za vekove združil na enem polju cerkev in Italijo. Kulturna borba in prehod fašizma v odkrito protiklerikalni tabor zamore povzročiti najgloblji pretres v samih fašističnih vrstah, ki so kljub vsem etatističnim naziranjem prežeti katoliške vere.

Fašistični državniki, ki so zbrani na seji ministrskega sveta, stoje pred mor da najbolj težko odločitvijo, v primeri s katero je bil sklep za pohod na Rim lahka zadeva. Odpoved konkordata in lateranske pogodbe pomeni negacijo naporov fašizma v poslednjih treh letih in priznanje, da je v samofašistični Italiji le še sila, ki ni klonila in ki ima še dovolj moči in poguma, postaviti se fašizmu po robu. Najbolj tragično pri tem pa je to, da je ta sila cerkev, ki ima vse pogoje za

Iz meteorološke postaje v Slov. goricah.

Majnik je letos dobro uveljavil svoj svežilni značaj. Do srede meseca so nas božale hladne pomladne sapice. Saj je ob prvih jutrih kazal toplomer v senci le 4 stopinje po Celziju. Stopnjevala pa se je toplina od dne do dne točno s solničnim dvigom. 15. majnika je že bilo zjutraj 15° C, opoldne 25°, zadnje dni meseca pa je živo srebro zmagovalo ob jutru na 18°, opoldne pa na 27° C, seve popoldne še več. Suša je že hudo pritiskala in pomladno zelenje je žejo zehalo. Saj je ves majnik narasil le 2 cm 2½ mm višine vode; lani pa 8 cm 9 mm. Pogrmel je majnik le dvakrat, ob začetku in ob težkem slovesu na dan 31., ko je celo malo s točo postrašil današnji zmedeni svet. Pa da le ni s slano zaškripal! — Mesec junij je skušal koj popraviti majnikov suh greh in je že v prvih dveh dneh utešil največjo žejo, dasi med gromom in treskom in je celo hudo — k sreči v ožji črti — s točo udaril prek Svečine in St. Ilje. Junij je bil neznosen kričalč, kajti renčal je 12 dni, včasih strahotno, ko da sklicuje razorožitveno konferenco in kliče »štalhel-movcem« v Berlin; nikar bahavo po stari poti v še hujši prepadih in smrti!... Pa nam je dobrohotno obilo zalil dol in grič, polje in log, kajti natočil je v izsušene zemlske predale 1 dm 5 cm 4½ mm mokre mane in vse življenje je zažarelo k novi moči. Hvala Bogu, hudiču pa figo! — Popotnik iz Slov. gor.

Usoden skok iz avtobusa.

Sinoči se je v lenarškem avtobusu vozil s svojo materjo 9letni posestnikov sin Vlado Skrbinšek. Pri odcepu v Jarenino je fantek, predno je avtobus ustavil, skočil iz avtobusa. V istem hipu pa je privozil mimo osebnih avto, ki je na levi strani prehitel avtobus. Fant je pri skoku priletel naravnost pod kolesa osebnega avtomobila. Oba šoferja sta takoj ustavila vozila, potniki so s strahom gledali hipni prizor. Deček je dobil na celem telesu, zlasti na nogah zelo težke poškodbe. Prestrašena mati je dala fanta takoj prepeljati na dom, kamor so poklicali zdravnika dr. Marina, ki je dečku nudil prvo pomoč in ugotovil poleg zunanjih tudi težje notranje poškodbe ter odredil njegov prevoz v Splošno bolnico, kamor ga je reševalna postaja odpremila sinoči ob 21. uri. Njegovo stanje je zelo resno.

Nezgoda novega motornega čolna.

Včeraj bi se kmalu odigrala na Dravi nova tragedija pri poskusni vožnji novega motornega čolna, ki ga je zgradil zasebni uradnik Pasetzky Maks. Ooli 17. ure je pripeljal novi čoln iz svojega doma na vozu do Pristana, kjer ga je spustil v Dravo ter odplul z njim in z dvema prijateljema po Dravi navzdol. Srečno so priplavali do državnega mostu, kjer je Pasetzky čoln obrnil in pogнал motor. Čoln je precej naglo rezal v vijugah po Dravi navzgor ter priplovil do prvih hiš ob obrežju. Tu pa se je nenadoma zazibal in prevrnil ter pokopal pod seboj Pasetzkega, dočim sta prijatelja padla v vodo. Oba sta pričela plavati za čolnom, ki so ga nesli valovi po Dravi navzdol. Z velikim naporom sta čoln zopet prevrnili ter tako osvobodila izpod njega Pasetzkega. Ponesrečenim voznikom je prispel pri tem na pomoč že tudi motorni čoln Maribor, ki jih je rešil iz nevarnega položaja. Pozneje so ujeli tudi čoln ter ga potegnili na suho.

Bi — pi!

— Pepček, pojdi sedaj in se lepó umij, pride k nam striček na obisk.
= Kaj pa če potem ne pride?!

Pred prelomom med Vatikanom in fašizmom

Po poslednjih poročilih je razmerje med Vatikanom in fašizmom tako napeto, kakor še nikoli doslej. Okrožnica, ki jo je objavil papež v inozemskih listih škofom celega sveta, je izšla sode dno. Oba tabora se danes pripravljata mrzlično na zadajo in naj večjo bitko, ker se je pokazalo, da je sporazum skoro nemogoč. Odgovor italijanske vlade na zadnjo okrožnico Svetega očeta, v kateri je moralno obsodil fašizem pred očmi celega sveta, bo najbrže, kot že javljajo fašistični listi, odpoved konkordata in lateranske pogodbe, tega remek-dela vatišanske in fašistične diplomacije.

Doslej je bil fašizem v borbi s papežem v defenzivi ter je poskušal Mussolini utešiti vihar ogorčenja med fašisti proti Vatikanu z obljubami, da bo vlada ostala trdno pri svojem stališču. Zadnja papeževa okrožnica pa je postavila v vprašanje prestiž fašizma v Italiji in pred zunanjim svetom, ki bo moral izvojevati sedaj borbo s še opasnejšim nasprotnikom, kot so bili vsi prostozidarji in vse protifašistične stranke v času pred in po pohodu v Rim.

Težko je ugotoviti prave vzroke odločnega nastopa Vatikana proti fašizmu. Gotovo pa je, da ni nastopil proti Kvirinalu in obstoječemu režimu na tako bojevit način samo zaradi razpusta katoliških mladinskih organizacij in nastopov posameznih skupin fašistične stranke, ki so morda res celo proti volji svojega voditelja malo pretrdo prišle posamezne članke katoliške akcije. Katoliška cerkev je pretrpela v marsikateri državi in morda tudi v Italiji še hujše udarce, pa ni dolgo tako energično nastopila, kakor v sedanjem sporu s fašizmom. Nekateri pripišejo ta nastop razočaranju Svetega očeta, ki je hotel definitivno urediti vprašanje odnošajev med Vatikanom in Italijo ter imel pri sklenitvi lateranske pogodbe in konkordata najbolj poštene namene. Drugi pa opozarjajo na težak položaj fašizma v Italiji, ki je nastopil poslednje čase spričo neznosne gospodarske krize in neuspehov fašistične diplomacije pri izvedbi fašističnega načrta za obnovo Evrope brez in proti Franciji. Ti krogi menijo, da se hoče Vatikan odrešiti preozkih stikov s fašizmom in iz ozilov na mogoče bodoče dogodke pripraviti teren, ko bodo lahko baš italijanski katoliški nastopili kot najbolj upravičena skupina pri morebitni likvidaciji fašističnega režima. To mnenje prevladuje tudi med fašisti samimi, ki tega ne tajé ter celo objavljajo razna poročila o že izdelanih tozadevnih načrtih.

Poslednja papeževa okrožnica je za fašizem težak udarec in bo brez dvoma vzbudila tako v katoliški zemlji, kot je Italija, najgloblji odmev. Zara-

Iz Beograda na morje

KAJ PIŠE GOJENEC VOJNE AKADEMIJE SVOJCEM V MARIBOR?

Cavtat, 2. jul.

Po izpitih, ki so trajali mesec in pol, smo se začeli mrzlično pripravljati za taborenje v Cavtatu pri Dubrovniku, kjer bomo dva meseca. V taboru se bomo odpočili od težkega duševnega dela za časa izpitov in se fizično opomogli. V glavnem bodo vojne vežbe, telovadba, plavanje, veslanje itd.

Po štiridnevnih pripravah smo v sredo, 1. julija zvečer ob 10. imeli defile pred zastopnikom upravnika Akademije, ki nam je v kratkih besedah označil pomen tabora in nas pohvalil za uspehe pri izpitih, češ, da smo doslej najboljši pitomci. Ob 10.30 smo odkorakali z godbo na čelu skozi mesto na kolodvor. Masse Beograđanov so nas spremljale in tudi na kolodvoru so se zbrale velike množice. Hvalili so vsevprek naš lep korak in lepo držanje, zlasti pa jim je ugajala naša oprema.

Na kolodvoru so se beograjski tovariši poslovili od svojih dragih, poteklo je nekaj solz, in ob polnoči smo se v pesmijo poslovili od Beograda, veseli, da se gremo malo odpočit ob naše morje.

V vlakih smo zaspali in bilo je vse mirno, dokler se ni pričelo daniti. Čim pa se je pojavljalo jutro, so se pričele razlegati pesmi, ki niso prenehale ves čas vožnje. Divili smo se lepi Šumadiji, njenim lepim poljem in gozdovom. Ob poti skozi dolino Morave smo videli nešteto manastirjev (samostanov), ki so znameniti tudi v srbski zgodovini. So to zadušbine srbskih kraljev, zlasti onih iz rodbine Nemanjičev iz 11. do 14. stoletja. Lepe zgradbe, ki dokazujejo, kako visoko razvita je bila takrat kultura pri Srbih. Zadržali nas je tudi takozvana ovčarsko-kablarska klisura, v kateri si je globoko v gorovje vrezala pot zapadna Morava. Še mnogo lepša pa je vožnja od Užic do Sarajeva, kjer smo se vozili skozi 102 predorov raznih velikosti. Največji je pod Šargan-planino, skozi katerega traja vožnja tri minute. Diven je pogled s Šargan-planine v dolino, kjer se v serpentinah vije proga in kjer je nebroj predorov, skozi katere se spenja železni konj visoko, do 1000 metrov, na planino Šargan.

Drinska dolina! Tudi ta ne zaostaja v lepoti prav nič za moravsko, morda jo še celo prekaša. Voda Drine je čista, modra kot najbolj čisto nebo. Tudi Drina si je globoko zasekala pot v gorovje in sicer tako ozko, da si je železnica morala prebijati pot skozi gorovje s predorji. Globoko pod nami šumi Drina in dere, visoko nad nami se dvigajo gore, mi pa se naglo bližamo Sarajevu.

Ko smo se približali Sarajevu, je pričelo liti. Že dva meseca poprej ni dežilo tod, in ravno nas je pozdravil pljušek. Pravijo, da to pomeni srečo.

Čez uro in pol smo nadaljevali pot, zopet skozi nebroj predorov. Najdaljši med njimi je dolg 3 in pol km, predor izpod Ivani-planine, ki so ga šele nedavno izročili prometu. Vozili smo se

skozenj točno 6' 25". Šlo je naprej skozi kraška polja, katerih največje in najznamenitejše je Popovo polje, dolgo 80 km. Od časa do časa vidiš ob progi med kršom vrtače, edina plodna mesta v tem kršu, kjer kmet izrablja sleherni prostorček. Tudi pa se že pojavljajo prvi znaki, da se bližamo morju: ciprese, fige itd.

Drugo noč vožnje smo zopet zaspali, a že ob enih zjutraj smo bili vsi pokonci. Pričakovali smo prvega pogleda na morje. Želja se nam je izpolnila v bližini postaje Uskoplje. Z navdušenjem smo pozdravili naš lep Jadran, ki se je v dalji blestel v mesečini. Vrstila se je pesem za pesmijo, dokler nismo prispeli na cilj.

V Cavtatu nas je na postaji pričakovala godba. Mestni načelnik nas je pozdravil s par besedami. Odkorakali smo v pol ure od postaje oddaljeni Cavtat, kjer so nas pričakovali vsi meščani in nam navdušeno vzklikali, ko smo vkorakali v mesto. Ves Cavtat je bil v zastavi. Ob 7. zjutraj smo prikorakali na mesto taborenja.

Cavtat, 3. julija.

Okolica tabora je divna. Smo v majhnem zalivu. Preko morja vidimo Dubrovnik, ki je oddaljen le par kilometrov. Malo pred nami je otok, na katerem je Cavtat. Obkroženi smo z gričevjem in gorami, nasadi fig in vinogradi se dotikajo našega tabora. Tabor je na kamenitem zemljišču, ker je tu težko najti prostor, poraščen s travo. Tudi kopališče je lepo.

Po kratkem odpočitku smo se vrgli na posel. Začeli smo z urejanjem šotorov. Seveda je teklo z nas, kakaj delali smo v največji vročini. Morali smo očistiti prostor od velikega kamena in ga posuti s peskom. Delali smo ves dan. Ob 6. zvečer so nam dovolili, da se okopamo. Kot neumni smo se vsi zagnali v vodo. Posledice so bile seveda krave noge, kar pa nam ni kvarilo veselega razpoloženja in plavanja. Eden se je napičil na morskega ježa, drugi je zadel v skalo itd.

Po dobri večerji smo se izmučeni od dvodnevnne vožnje in celodnevnega dela vlegli in skoro trdno zaspali.

Vstali smo ob 5.15, prebujeni od trobne znaka. Takoj smo se spet dali na posel. V šotorih smo si napravili postelje iz slame in nadaljevali s čiščenjem prostora. Od pol enajstih do pol dvanajstih kopanje. Po obedu malo prosto, nato spet delo. Od 4. do 6. spet kopanje. Veselo razpoloženje je vladalo cel dan in med delom so se čule pesmi.

Ne moremo se nadeviti krasoti morja in okolice. Posebno lep je zaton solnca. Čim zagledamo v daljini parnik, se vsi zberemo na obali in čakamo njegovega prihoda. Pot vseh parnikov vodi v naši bližini. V prostem času pa se zabavamo z raznimi igrimi, žogo, skakanjem, kobilorbo itd. Tako nam je potekel drugi dan taborenja.

lenicah: vino iz Dravske banovine, kakor pod 1. Din 420.—

Za izdajanje uverenj o poreklu pri izvozu iz Dravske banovine je pooblaščen — kakor doslej — Trgovska zbornica v Ljubljani na osnovi potrjena kmetijskega oddelka kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani, za izdajanje uverenj o kakovosti in certifikatov o analizi, pa kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Mariboru.

Učiteljski zadružno-knjigovodski tečaj v Ljubljani.

Z ozirom na to, da prične tečaj šele 1. avgusta in traja do 14. avgusta in ker je na merkantilne tečaje naval, podaljšuje sekcija JUU - Ljubljana termin za prijavo v zadružno-knjigovodski tečaj do 20. julija t. l. Sekcija povrne udeležencem potne stroške, plača prenočišče in preiskrbi brezplačno vse tiskovine in potrebnost za tečaj. Prehrana je v menzi cenena. Učitelji in učiteljice, izrabite ugodno priliko sedaj, ko vam je tečaj na razpolago. — JUU — sekcija v Ljubljani.

Mariborski in dnevi drobiž

Planinsko slavi na Peci

V proslavo svoje petletnice je mežiška podružnica SPD priredila dne 5. julija na Peci planinski dan, ki ga je združila z godovanjem slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Izletniki od blizu in daleč, s te in one strani meje, so se odzvali našemu vabilu v številu, ki je bilo nad vse pričakovanje razveseljivo presenečenje.

Uvod je napravila mala četa požrtvovalnih članov podružnice že v petek s prvimi pripravami za kresove. Tekom sobote so vzrastle na vrhovih Pece močnejše grmade, okrog njih pa se je do večera zbrala množica planincev, ki je pobožno čakala na prastari obred kresnih ognjev.

Mrak je tiho legal na Podjuno in objemal planinski svet okrog nas. Iz nižin se je že dvigala tmina. Prvi kres je zagorel globoko pod nami onstran Mežiške doline; tam blizu Prevalj je zažarel drugi, dalje v ozadju tretji, ondi četrti... Ne štejejo jih več. Veličasten pogled! Meja je izbrisana: kresovi gore tudi v Podjuni!

In v tem številnem zboru krasnih ognjev so mogočno vzplamtele tudi grmade na Peci. Ob njih so v državnih barvah zažareli umetni ognji, pod nebo so se dvigale rakete, ki so se iz višin utrinalje v belih, modrih in rdečih zvezdah. S sijem kresov in ognjev so se zlivali ubrani akordi rudniške godbe in se izgubljali v planinsko noč. Prelep nam je bil večer ob kresovih na Peci! — Nočni hlad nas je zbral v koči in okrog nje. Ravninica pred kočo je oživila: šotori, ognji, kotlji s čajem, pesem...

Jutranji svit nas je zdramil. Vse je hitelo na vrh, da vidi vzhajanje solnca. Za nami pa o že pričele prihajati iz doline nove skupine planincev, nedeljskih izletnikov. Proti deveti uri so se v jutranji zrak razlili zvoki godbe, ki je vzbudila po grebenih in vrhovih razkropilene planince h koči k službi božji. Po maši, ki jo jebral č. g. dr. Jehart iz Maribora, je predsednik podružnice, g. M. Ule pozdravil zbrane planince in na kratko orisal petletno delovanje podružnice ter se ob enem zahvalil vsem, ki so kakorkoli pomagali podružnici pri njenem delu.

Razvila se je nato med pestro množico udeležencev neprisiljena zabava. Tu je zbirala okrog sebe hvaležne poslušalce neumorna rudniška godba, tam zopet je zbuja pozornost mešani zbor iz Koprivne, najbolj pri srcu pa o nam bili bratje iz Kor.ške s krepkim moškim zborom iz Pliberka in Šmihela. Vohče so nam vrli Korošci pripravili radostno iznenadenje, da so se našega kresovanja udeležili v tako velikem številu iz vseh krajev od Železne Kaple do Pliberka.

Ne, zabava pa ostane vsem udeležencem prizor ob odhodu Korošcev. Godba jim je v slovo zaigrala »Domovini«. Mehko in koprneče je kipele melodija iz roga. »Bodi zdrava, domovina, mili moj slovenski kraj...« Dvigala se je v čisto ozračje solnčnega popoldneva in se z našimi dušami razlivala čez hribe in doline vse tja do obzorja onstran mej. Razbolele so se rane. Bratom so solze zalile oči. Tudi naše niso ostale suhe. Pesem je tožila in prosila, rane so se odpirale... Ihteli smo, ko smo si segali v roke. Kdo popiše njihovo in našo bol ob slovesu.

Naj bo tudi na tem mestu izrečena zahvala vsem, ki so pripomogli do lepega moralnega uspeha naše planinske prireditve. V prvi vrsti smo dolžni zahvalo rudniški godbi in njenemu kapelniku g. Skačetu, dalje pevskim zborom iz Pliberka, Šmihela in Koprivne, končno pa udeležencem samim, ki so s svojim številnim posetom — bilo jih je nad 250 — povzdignili planinsko slavlje v lepo narodno manifestacijo.

Nova žrtev Drave?

Na Meliski cesti 34 stanujoči abiturient srednje tehniške šole v Ljubljani 22-letni Josip Šuster se je šel sinoči kopat v Dravo pri posestvu dr. Schmiedererja pod Koroško cesto. Okrog 22. ure pa so našli nekaj njegove obleke in kolo pod nekim grmom. Prevladuje domneva, da je fant utonil.

Odlikovanje.

Z redom Belega leva I. reda je odlikoval predsednik češkoslovaške republike kapelnika I. kl. godbe 45. pešpolka gosp. Svobodo J. Josipa za kompozicijo »Češkoslovaškega marša« ob priliki 80letnice predsednika Masaryka.

Smrtna kosa.

V Podvelki je umrl v starosti 60 let po daljši težki bolezni veleposestnik in lesni trgovec Fran Germuth. — V Radvanju je včeraj umrl v 82-letu starosti posestnik g. Ivan Pesek. Pogreb je nocoj ob 18. na radvanjskem pokopališču.

Poskusni radio-koncert v mestnem parku

se vrši zopet v soboto 11. jul. od 18. do 20. ure, prenos radio-koncerta iz Ljubljane pa v nedeljo 12. julija od 11. do 12.

Uredbo o draginskih dokladah civilnih državnih uslužbencev

je izdala v posebnem ponatisu v slovenskem jeziku Tiskovna zadruga v Ljubljani. Snopič velja Din 3, s poštino Din 3.50.

Prleki.

ljudsko stetje nemre biti v nedelo 12. tega mesca, kak smo se dogučali, ker do meli soldaki na Tezni vojaški razpored, ali po starem našem rečeno kontrol ferzamlingo. Te ga bi prišli vkup drugo nedelo 19. julija. Tepa ali ka mo se fsi znajšli!

Na dan planinskega slavlja na Peci je bila na poti med Tomaževu in Uletovo kočjo izgubljena denarnica z večjo vsoto denarja in z osebnimi listinami. Pošten najditelj naj jo izroči načelstvu podružnice SPD v Mežici. — Isti dan je nekdo iz bil na poti od Uletove kočje do sedla denar. Hrani ga načelstvo podružnice, kjer ga lahko lastnik dvigne.

V gostilni Schlauer v Zgor. Radvanju se bo vršila, dne 12. julija lovska veselica. Svirala bo pohorska godba. Streljanje na dobitke. Jagnje na raznju pečeno. Kmečke poganče. Začetek ob 15. uri. Vstop prost.

SREČKE

za II. razred 22. kola Državne razredne loterije dobiti v UPRAVI »JUTRA« IN »VEČERNIK« v Mariboru, Aleksandrova 13.

Igralce opozarjamo na pravočasno zamenjavo! Zrebanje se bo začelo že 14. julija

Aljažev klub v Mariboru

naznanja, da bo odslej ob nedeljah in praznikih na Uršuli za planince sv. maša ob 9. uri. Na vseh drugih planinskih postojankah pa ostane nespremenjeno ob desetih.

Slovensko lovsko društvo podružnica Maribor, naznanja, da se bo streljanje na leteče golobe odslej naprej vršilo ob s o b o t a h ob 16. uri na vojaškem strelišču v Radvanju. Pred otvoritvijo lovske sezone se prijatelji strelskega sporta vabijo, da se v čim večjem številu udeležijo zadnjih strelskih prireditev. Municija se dobi tudi na strelišču.

Zagorski krošnjarij,

ki spe v gostilni »Pri zlatem konjičku«, so se včeraj precej nacehali. Močno vrnjeni so se pričeli prepirati in pretepati. V pretepu je potegnil 20-letni Špren Joža nož ter z njim zabodel 24letnega krošnjarija Dukaviča Martina v rame in mu prizadejal 4 cm globoko rano. Špren je po izvršenem činu pobegnil in zavrgel nož. Po daljšem iskanju pa ga je stražnik našel in aretiral. Izgovarjal se je, da je posegel po nožu, ker je Dukavič psoval njegove stariše. Ranjenega Dukaviča pa so prepeljali na rešilno postajo, kjer so mu rano izprali in obvezali.

Nov rekord Maribora.

Iz došlih nam informacij smo ugotovili, da je Maribor imej v prvem polletju nekaj okrog 5000 sodnih eksekucij, v katerem številu pa še niso vsebovane davčne, občinske ter policijske prisilne izterjave. Prekosili smo glede tega števila celo skoro dvakrat večjo Ljubljano. — Znak težke in globoke gospodarske krize v našem mestu!

Izvozna carina za alkoholne pijače v Češkoslovaško

Glasom nove trgovinske pogodbe kraljevine Jugoslavije z republiko Češkoslovaško, veljavne od 1. junija 1931, se morejo uvažati v Češkoslovaško med drugim vina in žgancia iz Jugoslavije pod sledečimi pogoji (tu so vpoštene možnosti predvsem v Dravski banovini): Carina je za 100 kg: Močne alkoholne pijače: likerji, ekstrakti za punč in druge močne alkoholne pijače z dodatkom sladkorja ter drugih snovi, francovke, v originalnih steklenicah z uverenjem o poreklu Din 1.500.— Druge močne alkoholne pijače: slivovka in tropinovec z največ 45% alkohola, z uverenjem o kakovosti, v katerem je izkazan procent alkohola in je potrjeno, da sta slivovka in tropinovec pristen proizvod destilacije sliv (češpelj), odnosno tropin: v sodih Din 1.640.—, v steklenicah 1.000.—. Vino, sadjevec, mošt od grozdja in mošt od sadja, sokovi plodov, sadja in jagod, nezgoščena medica: 1. v sodih: vino iz Dravske banovine z uverenjem o poreklu in s certifikatom o analizi 210.—, 2. V stek-

Zločini verskega blazneža

SEŽGAL JE DVE SESTRI IN UBIL OČETA IN MATER. — KRVNIK »SVETEGA DUHA«. — SMRT POD KOLESI MOTOCIKLA.

Nedavno so našli na cesti pri Savanah v Zedinjenih državah človeka, ki je ležal smrti poškodovan v mlaki krvi. Povožil ga je neki motociklist, ki se je po nesreči odpeljal v neznano smer dalje. Težko ranjenega neznanca so prepeljali v bližnjo bolnico, kjer pa ni hotel izdati svojega imena, kljub vsemu prisiljenju. Naslednjega dne je umrl na posledicah težkih poškodb in odnesel s seboj svojo skrivnost.

Za njegovo smrt pa se je zanimala policija. Posrečilo se ji je z odtiskom njegovih prstov dognati, da je bil nesrečno preminuli sam strašni in zloglasni »Krvnik Svetega Duha«. Zločini tega moža tvorijo eno najstrašnejših poglavij ameriške kriminalne kronike.

V mestecu Decatur v državi Georgiji je mirno živel do 19. februarja v lepi hišici s svojo družino izdajatelj novin Mac Dowell. Imel je poleg žene še dve hčerki in sina Franka. Deklici sta bili zelo lepi in živi. V noči od 19. na 20. februarja pa je po polnoči izbruhnil požar v Mac Dowellovi vili, ki je pogorela do tal. Sosedom se je posrečilo rešiti iz plamenov stariše in sina, dočim sta mladi deklici zgoreli. Pri preiskavi so dognali, da je bila soba, kjer sta deklici spali, zaklenjena in postelji polni s petrolejem. To je bil dokaz, da je bilo izvršeno strašno zločinstvo. Kljub najvestnejšemu preiskovanju pa se ni posrečilo policiji odkriti zločinca.

Obupana zakonca Dowell sta zapustila kraj nesreče in se preselila na Florido, kjer je obiskoval sin Frank univerzo. Studiral je filozofijo ter se bavil posebno z verskimi problemi. Čital je posebno mnogo razna dela pesimistov. Med tem pa so bili stariši odedi v globoko žalost zaradi tragične usode svojih hčera. Imeli pa so tudi slutnjo, da se bo dogodila

za obletnico 19. februarja nova tragedija. Slutnje nesrečnih roditeljev so bile upravičene. Okoli polnoči je namreč zabrnul na policijski telefon, po katerem je javil sin Frank Dowell, da sta bila oče in mati sredi noči ustreljena od nekega neznanca, ki je tudi njega opasno ranil. Ko je prispela policija v spalnico nesrečnih Dowellov, je našla ležati na postelji oba zakonca s prestreljenimi sencami, sina Franka pa z hudo rano na glavi.

Vse je izgledalo, da bo tudi ozadje tega novega zločina ostalo nepojasnjeno. Med preiskavo pa je našel neki detektiv med Frankovimi knjigami listič z napisom: »Triumvirat razdejanja — smrt z ognjem, krvjo in vodo.« Kriminalist se je spomnil, da je bil prvi zločin izvršen s požigom, drugi pa s krvjo. Spomnil pa se je tudi lističa, ki so ga našli poleg obeh umorjenih z neko čudno bogokletno molitvijo v slavo Sv. Duha. Podal se je na preiskavo Frankove sobe in našel v postelji revolver, iz katerega sta bila izstreljena dva naboja. Frank je prvotno trdovratno tajil svoje zločine, končno pa je priznal in izjavil, da je moril po ukazu Sv. Duha, katerega krvnik je postal. Nekoč je baje preklel Sv. Duha. 19. februarja pa je občutil v sebi glas Sv. Duha, ki mu je velel, da mora svoj greh oprati s tem, da bo ubil pa njegovega povelju svoje najbližje. Sestri je že ubil, stariše ustrelil, prihodnje leto pa bo vtopil svojo ljubljeno Mary Birsey.

Pri sodni razpravi je bil Frank Dowell obsojen na dosmrtno ječo. Pozneje pa so ga prepeljali v morišnico. Ob neki ugodni priliki pa je pobegnil s pomočjo nekega črnca in se kljub vsem naporom policije dolgo skrival tako dobro, da ga niso našli, dokler ga ni povozil neznan motociklist.

služile za njegovo lastno potrebo. Po izloženem materialu sodeč ni ničesar, s čimur se on ne bi bil bavil. V prvi vrsti pride v poštev 27 gracioznih zvezkov malega formata, njegova potna biblioteka. Med njimi so klasiki in filozofi. Zatem trije zvezki, kjer je opisan Egipt. Zastopane so tudi literature vseh narodov, kompletna izdaja Voltairaja.

Marija Luiza je imela v svoji zbirki Zieglerjeva, Börnejeva, dela Aleksandra Dumas, Hoffmanna, Platona, Schillerja in Saphira.

Knjige so tiskane na najboljšem papirju iz one dobe, sploh so v vsakem oziru velikanske vrednosti.

Davek na mačke

V Litomerich na Češkoslovaškem goje meščani posebne simpatije do mačk. Tako so družine, ki premorejo kar po 15 mačk vseh barv in starosti. Mačja zalega se noč in dan potika po mestnih vrtovih in strehah ter postaja s svojimi nočnimi koncerti prava muka miru potrebnih meščanov. Poleg tega so mačke pozobale tudi vse ptice pevke po mestnih in zasebnih parkih, tako da se spreha po litomeričkih cestah jedva še kak vrabec. Zaradi tega so sedli za mizo mestni očetje in si pričeli beliti glavo z vprašanjem, kako rešiti mesto mačje nadloge. Končno so se po dolgotrajnih razpravah odločili za najbolj gotovo sredstvo in sklenili uvesti davek na mačke. Tako bodo morali odslej plačevati Litomerčani za vsako mačko 10 čeških kron, za vsako nadaljno pa kar 20 kč.

Strašen zločin odpuščenega kaznjence.

Pred nekaj dnevi je bil odpuščen iz kaznilnice seljak Mihajlo Stankič. Čim je prišel na svobodo, je napadel v bližini jugoslovnsko-madžarske meje neko osemletno deklico iz Subotice in jo posilil. Po gnusnem zločinu je obesil nesrečno punčko na neki kavelj v hlevu ter mirno odšel v mesto. Nesrečno dekletce pa je imelo še toliko moči, da se je rešilo iz strašnega položaja in prijavilo zadevo orožništvu, ki je kmalu prišlo zverinskega Stankiča ter ga izročilo v zapore.

Tragedija starega pomorščaka

V atenski bolnici Rdečega Križa je umrl nedavno v najbednejših razmerah star kapetan grške trgovske mornarice Ivan Kalafatis, rodom iz Syre. Bil je eden naj bolj znanih grških pomorščakov, in ladja, ki ji je poveljeval, je bila do polovice njegova last. Med svetovno vojno je bila torpedirana in se je potopila. Kalafatis je sicer rešil svoje golo življenje, a vse imetje je izgubil. Kmalu ni bolelni stari kapetan več našel nobenega zaslužka.

Sicer je takoj vložil, kakor vsi drugi oškodovani, tožbo na poravnavo povzročene škode. Vsa njegova nada, da se reši skrb za vsakdanji kruh, je visela na pozitivnem izidu tožbe. Pretekli so tedni, meseci, leta, veselega poročila ni hotelo biti. Kalafatis je zabredel vedno v težje življenske neprilike, tako da je končno moral živeti nekoč imoviti mož od podpora, ki so mu jih naklonili sorodniki in prijatelji.

Te dni je umrl, ne da bi doživel izida tožbe. Igra usode! Dva dni po kapetanovi smrti, tik po zelo priprostem pogrebu, je prispelo v bolnico poročilo iz Pariza, da je komisija za likvidacijo vojnih škod priznala Kalafatove zahteve za upravičene. V poravnavo škode mu je nakazala 40.000.000 drahem (okrog 300 milijonov Din), ki jih lahko ob poljubnem času dvigne pri državni banki. Brat rajnega kapetana se je kot postavni dedič seveda takoj polastil ogromne vsote, na katero je kapetan zaman čakal leta in leta.

Millionarjeva hči pomiva posodo

Miss Daphne Strutt, hčerka angleškega multimilionarja lorda Rayleigha, se je radovoljno odpovedala za tri mesece udobnemu in razkošnemu življenju ter se podala v neko šolo za gospodinjstvo. Gdč. Strutt, ki je bila ena izmed najlepših pri nedavnem dvornem sprejemu, se je zaročila z mladim lordom Actonom in je njena največja želja, stopiti pred oltar izkušena v tistem, kar mora znati vsaka mlada žena v svojem novem poklicu, kot dobra gospodinja. Neki prijatelj, ki so odšli v дворец Beaconsfield na oddih, so našli gdč. Daphne pri jako delikatnem poslu, pri pomivanju posode. Zraven nje je stala učiteljica, ki jo je strogo nadzorovala in dajala pasvete v tem poslu. Se-le, ko je končala svoje delo, je odšla v svojo sobo, da se opravi za sprejem prijateljev. Izjavila jim je, da je navdušena za svoje novo delo. »Prepričani bodite, da v tem ni prav nič zabavnega. Prve dni sem mislila, da je to prav lahka stvar. Polomila sem štiri krožnike in pet kozarcev, toda orijski pogled moje učiteljice je tako deloval na me, da je število razbite posode prav kmalu padlo. Prepričana sem, da se bom po tej izkušnji čuvala poklicati svojo učiteljico v kuhinjo, ko se mi bo zgodila kakšna večja nezgoda, prišla sem namreč do spoznanja, da je mnogo lažje razbiti krožnik, kot igrati tenis.«

Angleži grade nove zrakoplove.

Po tragični nesreči angleškega vele-zrakoplova »R 101« je zahtevala angleška javnost, naj vlada ustavi nadaljnjo graditev vodljivih zrakoplovov. Sedaj pa se je vlada odločila nadaljevati z gradnjo zračnih ladij ter je bil znova opremljen zopet zrakoplov »R 102«, ki bo kratkem nastopil večje potovanje.

Jugoslovnska knjižnica v Varšavi in Parizu.

Znani veleindustrijalec Leon Halmillon je izročil našemu poslaniku v Varšavi 35.000 Din za ustanovitev jugoslovnske knjižnice. Poleg tega bo zalagala ta knjižnica tudi jugoslovnska dela, prevedena na poljščino. Isto vsoto je izročil velikodušni naš prijatelj tudi poslaniku v Parizu Spalajkoviču za ustanovitev jugoslovnske knjižnice v Parizu.

Moderna deca.

Stric (3-letnemu, nečaku): No, Janezek, kako pa si zadovoljen z darili, ki si jih dobil za rojstni dan?

Janezek: Ves, stiček, molam biti, je pac kliza...

Sport

Iz kolesarskega saveza kraljevine Jugoslavije.

Ministrstvo prometa je dovolilo za udeležnike nedeljske prvenstvene dirke 50% popusta na vseh progah državnih železnic. Vsi vozači se morajo javiti savezni komisiji v soboto dne 11. t. m. do 20. ure v Grosupljem — gostilna Gale — z licenco, kjer bo tudi vsak izžrebal svojo startno številko.

SK Železničar, nogometni odsek.

Prvo moštvo igra v nedeljo prijateljsko tekmo v Celju. Sledeči igralci naj bodo v nedeljo točno ob 13. uri na glavnem kolodvoru: Mahajnc, Konrad I, II, Wagner, Ronjak, Frangeš, Antolčič, Bačnik, Kohout, Pezdíček II, Efferl in Paulin. Rezerva igra v nedeljo ob 17 z rezervno ISSK Maribora. Sledeči igralci naj bodo 1 uro pred začetkom tekme na igrišču ISSK Maribor: Pišof, Kositer, Zgonc, Urbančič, Horaček, Smeh, Seničar, Borovka, Lorber, Golinar, Pezdíček I, Straub in Kosem. Druga mladina igra v nedeljo dopoldne ob 10. proti mladini Rapida. Postava je razvidna v garderobi. Tajnik.

Iz LNP.

Verificirajo se s pravom nastopa dne 18. julija za SK Mura, Murska. Sobota: Sarhany Aleksander, Eisenstädter Ferdo, Čagran Štefan, Nemec Ljudevit, Horvat Nikolaj in Toth Franc. Opozarijajo se klubi, da je treba za verifikacijo predložiti po dve enaki sliki in ne manjše od 5x6 cm, kjer jih sicer p. o. ne bo verificiral.

Iz sodniške sekcije.

V tekmi proti M. O., ki se vrši v soboto 11. tm., nastopi sodniška sekcija v sledeči postavi: Bizjak, Kaspar, Jančič, Nemec, Frankl, Bergant, Hoffer, Klippstätter, Vesnaver, dr. Planinšek, Podpečan. Rezerve: Mohorko, Istenič in Pušenjak. Čevlje in dokolenice si preskrbi vsak igralec sam. Hlačke in drese stavi SK Rapid na razpolago. Vsi navedeni igralci se naprošajo, da pridejo točno ob 18. uri na igrišče ISSK Maribora. — Poverjenik.

Jugoslavija: Češkoslovaška.

Dne 2. avgusta se odigra v Beogradu meddržavna nogometna tekma Češkoslovaška - Jugoslavija. Savezni kapetan JNS je že sedaj nominiral igralce, ki bodo zastopali barve Jugoslavije in sicer: Spasič, dr. Ivković, Mihačič, Ralič, Premrl, Marušič, Tirnanič, Marjanovič, Hltrec, Živković in Zečević.

Davis cup.

V Pragi se je včeraj pričel med Anglijo in Češkoslovaško evropski finale za Davisov pokal. V prvih dveh igrah posamežno sta Angleža Austin in Perry izvojevala prvi dve točki za svoje barve. Rezultati so naslednji: Austin: Menzel 3:6, 6:2, 6:8, 6:3, 6:2; Terry: Hecht 6:1, 8:6, 6:3. Anglija torej vodi s 2:0. Danes se vrši igra v dvoje, v kateri bosta za Anglijo nastopila Perry in Hughes, za Češkoslovaško pa Menzel in Maršalek. — Splošno se pričakuje zmaga Angležev, tako da bi že po današnji igri zagotovljen njihov vstop v finale z Ameriko.

Huno so odpeljali

Pred nedavnim časom so pripeljali v nunski samostan Nova Stifta pri Olumcu neko mlado deklico, ki naj bi se posvetila po materni želji redovniškemu stanu. Mati mlade redovniške kandidatkinje je bila baje zelo pobožna ženica ter se zaobljubila, da bo posvetila svojo hčer redovniškemu stanu, če bo ozdravila od neke težke otroške bolezni. Mlada deklica je bila v samostanu nadvse tiha ter ni skoro z nikomur govorila. Nekega lepega jutra pa so ugotovile redovnice, da je deklica pobegnila na pustolovski način iz samostana ter pustila v celici svoje redovniško oblečilo. Pri begu ji je pomagal njen fant, neki inženier, s katerim se je na skrivaj zaročila.

Dober odgovor.

Stric: »Janko, zakaj se braniš iti v šolo?«

Janko: »Kako bi se ne, ko me učitelj hoče naučiti stvari, o katerih nimam niti pojma.«

Prosjaštvo na Kitajskem

Prosjaštvo je na Kitajskem zelo rentabilen poklic. Prosjaki so izborno organizirani ter imajo v vsakem večjem mestu celo svojo beraško borzo in šolo za vzgojo beračev. Na tej šoli poučujejo za nekaj borih par izkušeni prosjaki, kako se navidez pohabi kak ud, kak glas je najprimernejši, da vzbudi usmiljenje, kako se najboljša joka in drugo. Prosjaki, ki imajo že prestaro ali pretrdo glavo za posečanje te beraške univerze, pa si lahko nabavijo potom borze »otroka« ali »mater«, s katerim potem vzbujajo sočutje pri ljudeh. Otroka ukradejo običajno člani beraške borze pri kakem seljaku. Par hipov potem, ko pa-de v njihove roke, ga že temeljito pohabijo. Vodstvo borze pa stoji v poslovnih stikih tudi s trgovci, ki jim morajo odrafovati gotove prostovoljne prispevke, če ne žele, da se lepega dne znajdejo pred njegovo trgovino berači celega mesta ter oblegajo lokale toliko časa, da plača ovrnjeno mu vsoto.

Napoleonska knjižnica

V prostorih pruske državne biblioteke v Berlinu je razstavljena zbirka knjig, ki so bile last Napoleona in njegove druge žene Marije Luize. Nek misterij lebdí nad to dragoceno biblioteko; ne ve se za njeno poreklo, niti ni znan njen lastnik. Edini človek, ki mu je morda kaj znano o tem, je antikvar Martin Breslau, ki je dal te knjige na razpolago samo za razstavo. Vsebuje okrog 12.000 zvezkov, ki so vezani v fine, luksuzne ovitke z grbom Napoleona in njegove žene. Vzbujajo silen interes, ne le radi razkošne zunanje forme, temveč radi obilnega literarnega materiala, ki je v njih.

Vse knjige, od najmanjše izdaje pa do največjega formata, so okrašene z grbom Napoleona in njegove žene. Del knjig vsebuje slavljenje cesarskega para in rimskega kralja. Iz te biblioteke se dobiva vpogled v Napoleonovo čtivo, ker Napoleon ni bil le strasten bibliofil, nego tudi zvest čitatelj in so vse te knjige

M. Zevacovi

V senci jezuita

Zgodovinski roman

153

»Kako je gospod,« je vprašala, »ali se vam je posrečilo vaše podjetje? Prelestna Žileta... deklica, ki sem jo vzljubila iz vse duše...«

Manfred je čutil že par trenutkov, kako mu vrve vse misli križem po glavi. Poslušal je kneginjo, ne da bi bil slišal, kaj govori. Ona pa je opazala to globoko razburjenje, ki je navdajalo mladega moža, ne da bi slutila, kaj je povzročila.

On pa se ni mogel več premagovati,

»Vidite, gospa,« je rekel z razburjenim glasom, »kar vam imam povedati, je tako čudno, da ne vem, kako naj se izrazim...«

In ko je molčala v svojo osuplost, mu je prišla nenadoma dobra misel v glavo.

Segel je v nedrjo po pismo stare Ciganke in ga pomolil z drhtečo roko kneginji rekoč:

»Čitajte!«

Beatrice je prešinilo kakor električna iskra.

Bilo ji je, kakor da ji je glas Manfredov, njegovo vedenje in silna razburjenost, ki je navdajala vse njegovo bitje, v tem trenutku razodela resnico.

Silno so se ji tresle roke, ko je vzela pismo, in ko ga je brala, je bledela čim dalje bolj.

Nazadnje pa je zamrmrala, dušič vzdihljaje, ki so ji tesnili prsi:

»Saj sem vedela... saj sem vedela...«

In zgrudila se je v znak.

Manfred je kriknil od groze in jo prestregel z rokami, ravno še v pravem času, da ni padla na tla.

»Gospa! Oh gospa!« je jecjal nehote in nevede.

Čudno in hkrati zelo naravno je bilo, da mu ni prišlo na um, reči ji »matle«.

Kneginjina omedlevica je trajala precej dolgo časa.

Ves bled je mislil Manfred že, da je umoril svojo mater. Saj je v človeškem življenju marsikaterikrat radost enako mogočna kakor bolečina, in more ugonobiti človeka kljub abotnemu pregovoru, ki pravi, da ni še nihče umrl od veselja.

Manfred je položil Beatrice v bližnji naslonjač in zaklical v svojem blaznem obupu na pomoč. Pritekli sta dve ženski in tu njuni skrbi se je posrečilo kmalu, da je kneginja spet odprla oči. Videla je Manfreda sklonjenega nad seboj in zamrmrala vzradoščena:

»Moj sin!«

Šele zdaj si je upal Manfred reči:

»Moja mati!«

Zaplakal je in plakal dolgo, dolgo kakor plakajo mali otročički.

Naslednje tri ure so minile kakor ena sama minuta; nepotrebno se nam vidi, poročati o vseh nešteti vprašanih, ki sta si jih zastavljala mati in sin, nepotrebno tudi naštevati vse genljive izlive teh dveh zlahtnih bitij, ki sta se razodevali drugo drugemu, izkušaje se spoznati po tako dolgi in bridki ločitvi.

Povejmo samo to, da je Manfred nazadnje mahoma vstal in rekel, da mora iti: spomnil se je bil Lantneja.

Beatrice je prebledela:

»Kdo ve? Nemara ga zopet izgubim...«

Ta misel se je razodevala nedvojbeno v njenih očeh.

Toda Manfred jo je pomiril z ganjenim usmevom in dejal:

»Saj nisem več otrok, ki ga lahko ukrade vsaka ciganka, in znam se braniti... zdaj pa še prav poseben! Smrt možja, kar smili se mi tisti, ki bi poskusil ločiti naju dva!«

Zdaj je pomerila Beatrice prvič vso sinovo postavost.

Videla je njegovo moč, njegovo krepko elegantnost, njegovo močno lepoto in njegov smeli nastop.

Plamen ponosa je obllil njeno čelo. Vse na njem se ji je zdelo čudovito in vredno občudovanja.

Bil je v resnici vredni sin viteza De Ragastana.

Manfred je izostal jedva dve uri.

Ko se je vrnil, ga je spremljalo troje oseb.

»Mati,« je rekel kneginji, »evo ti Lantneja, prijatelja in brata mojega od prvih trenutkov moje mladosti, njega, ki mi je že večkrat otel življenje... Evo ti gospoda grofa De Monklarja... Ta starček je Lantnejev oče... Tu pa vidiš gospodično Aveto Doletovo, zaročenko mojega prijatelja... rad jo imam kakor rodno sestro...«

Beatrice je pomolila Lantneju roko in poljubila Aveto na čelo. Nato se je začel med njimi domog razgovor, ki se ga edini grof Monklar ni mogel udeležiti.

Sklenili so, da ostaneta Aveta in grof Monklar v dvorcu, dočim jo mahneto Manfred in Lantne v Fontenblo.

Nato so pokazali Lantneju, Aveti in grofu De Monklarju sobe, ki jim jih je bila dala pripraviti Beatrice.

Kaj naj še povemo?

Zora je že vstajala, a niti Beatrice, niti Manfred nista mislila na to, da bi šla počivat; zdelo se jima je, da ne moreta večkrat izčrpati vsega, kar sta si imela povedati.

Toda trebalo se je ločiti.

Po tisoč in tisoč priporočilih je zajahal Manfred konja in zdiral z Lantnejem proti Fontenbloju.

Prvo uro sta prejahala molče; obadva, Manfred in Lantne, sta se vdajala sleherni svojim mislim... Reči moramo, da so bile Manfredove vse vesele.

Bil je v tistem srečnem stanju duha, ko nemogočnosti ni več za človeka, ki skomizgne z ramama nad sleherni težavo, namesto, da bi se je bal. Bil je prepričan, da dobi tudi Žileto nazaj; saj je bil našel svojo mater...

Morda mu je branila bodočnost kruta razočaranja...

»Kako ti ugaja moja mati?« je vprašal Lantneja, Lantne se je zdržnil, iztrgan nenadoma iz žalosti, ki je polnila njegova premišljevanja.

»Tvoja mati?« je dejal. »Takšna je, kakršno bi si želel svojo mater, ako bi bila še živa. Ah brate, srečen si! Ti imaš še mater, jaz pa imam samo sliko svoje matere. Tudi očeta imaš še — a jaz imam samo senco svojega očeta.«

In ko je Manfred začudeno pogledal svojega prijatelja, je povzel Lantne:

»Oprostite mi mojo trpkost; nesreča dela človeka pikrega.«

»Pikrega! Ne zabavljaj samemu sebi... Toda povej mi, kje imaš sliko svoje matere?«

»Da, prav lepo sliko imam, ki je visela v dvorcu velike profesije... Bil sem tam včeraj, ko si šel Ti v ulico Kanet.«

»Nepredvidneži!«

Lantne je skomignil z ramama.

»Nihče se ni zmenil zame,« je dejal. »Žalotil sem služinčad, kako je plenila dvorec z vso udobnostjo. Bolezen njihovega gospodarja jih je storila nesramne: — Kaj hočete, gospod, mi je rekel majordom, moramo si preskrbeti svojo plačo, ki ne veni, ali pride milostni gospod sploh še kdaj nazaj... In tako sem dobil za dvajset zlatov dovoljenje, da smem odnesti platno, samo okvir sem moral pustiti tam... Slika je zdaj v hiši ubogega Doleta...«

In Lantne je dodal:

»To je vse, kar mi ostane po moji materi.«

Razgovarjaje se o teh rečeh, sta jahala prijatelja dalje. Ko se je spustila noč, sta dala svojima konjema odpočitka, toda domenila sta se, da ostaneta samo tri ure, nato pa odjašeta dalje, da ne izgubita vse moči.

Tako sta dospela v trdi temi v Fontenblo, in srečala kralja, kakor smo že povedali.

Nekaj trenutkov potem, ko sta tako živo prese-netila kraljevo vljudnost, sta razjahala pred krmo »Pri velikem cesarju Karlu.«

Kralja je silno presenetil odgovor obeh neznan-

cev in njiju nagli beg.

Nato, da ju najdejo v temni noči, ni bilo niti misli.

Halepartirij, ki so bili na straži, so se torej vrnili na svoje mesto v stražnici, po ukazu Franca I., ki ni maral, da bi se delal zaradi njega hrup v takih okolišnih.

»Kdo hudiča bi utegnila biti ta dva nepridiprava?« je zamrmral sam pri sebi.

»Nepridiprava, to je pač prava beseda, sir,« je rekel glas poleg njega.

Franco I. je spoznal glas in zagledal ob svoji strani senco.

»La Šatenjre!« je vzkliknil kralj.

»Da, jaz sem sir!«

»Ali si videl, kaj je bilo?«

»Vse sem videl. Vrača sem se v grad po... po nekakšnem izletu in ravno sem se hotel odpraviti v krasno sobo, ki mi jo je blagovolilo odkazati Njegovo kraljevsko Veličanstvo, kar zbudi pozornost moje peketanje dveh konj. Ostal sem torej blizu ograje, videl prihod Vašega Veličanstva, sir, slišal, kako nespretno je zakical stražnik k orožju... z eno besedo, slišal sem vse, sir.«

La Šatenjre je očividno povdral besedo »vse.«

»Kaj hočeš reči?« je vprašal kralj.

Reči sem hotel, da sem videl v luči plamenic oba nepridiprava, kakor se je izrazil Vaše Veličanstvo čisto pravilno; res je sicer, da sem videl njiju obraza en sam trenutek, a ta trenutek mi je zadoščal, da sem ju spoznal.«

»Ali ju poznaš?« je rekel Franco I. živahno...

»Tudi Vaše Veličanstvo ju pozna.«

Tako govoreč sta bila vstopila kralj in njegov tovariš v palačo in Franco I. je bil došel v svoje stanovanje.

»Eden izmed teh dveh ljudi,« je nadaljeval La Šatenjre, je tisti, ki nas je ranil vse tri, Eseja, Sansaka in mene, in ki je pozneje izpačil ubogega Sansaka tako kruto, da si zdaj sploh ne upa več iz svojega brloga.«

»Rokovnjač Manfred?« je vzkliknil kralj zamolklo.

»Da, Sir! Prav tisti, ki je bil tako drzen, da se je ustavljal kralju pri Trahoariju, tisti, ki je pokazal še večjo predrznost s tem, da vas je prišel izzivat v Luver. Drugi pa je njegov prokleti paldaš Lantne...«

»Ta dva v Fontenbloju?«

»Vaše Veličanstvo je pozabilo nedvomno, da se je eden izmed njiju dveh predrznil dvigniti oči do gospe vojvodinje Fontenbloške!«

Ne, kralj ni bil pozabil...

»Pojdi z mano!« je dejal La Šatenjreju.

Kralj se je vrnil na dvorišče in vstopil v stražnico.

»Gospod,« je rekel oficirju, kakšna povelja dajete svojim stražnikom?«

Osupli oficir je odgovoril čez nekaj trenutkov:

»Oh, sir, kakor je običajno, da izkažejo čast...«

»Tu ne gre za nobene časti!« je vzkliknil kralj srdito, jaz mislim, kakšna povelja jim dajete glede na obrambo...«

»Obrambo?« je zamrmral oficir še bolj osuplo.

»Da, gospod. Kaj bi storili vi, če bi se približal kak človek z zli nameni grajski ograji? Ze vidim, da v tem pogledu ni bilo nikakega povelja... Ah, bogme, dobro sem zastražen!«

»Oprostite, sir. Nihče ne more stopiti v grad, ne da bi se javil kakemu stražnemu oficirju...«

»To ne zadošča. Odslej morate pozvati vsakega človeka, bodisi moški ali ženska, ki se približa ograji na dvajset korakov, dan aj se odstrani. Ako ne uboga na mah, streljajte nanj... Nadomestite nemudoma halepartirije z arkebuzirji. Na mesto enega stražnika postavite pred vsaka vrata dva: Imeti morata arkebuzo nabasano in streljati na vsakogar, kdor pride preblizu. Takšno je odsihodob povelje, gospod. Pojdva, La Šatenjre.«

Kralj je odšel iz stražnice in pustil oficirja v največji osuplosti.

»Koliko je stražnic?« je vprašal Franco svoje tovariše.

Kupim polico,
visoko ca. 250 m, dolgo tudi ca. 250 m
s predali, visokimi ca. 25 cm. Naslov
v upravi lista. 1900

Vinotoč Makovec,
Vinski dol 175, otvoren. Izvrstno vino,
dober jabolčnik. Se priporočam za o-
bilen obisk. 2007

Zanesljiv šofer,
ne čez 30 let, brezpogojno zanesljiv
vozač, večer popravil, po možnosti
izkušen strojni ključavničar, dobi mesto.
Prosilec, po možnosti odslužen vojak,
ki obvlada srbohrvatski in nemški
jezik, naj odda ponudbe v upravi pod
šifro »Industrija«. 2005

Lepo opremljeno sobo
v bližini parka oddam mirnemu go-
spodu. J. Govedič, Maribor, Prešer-
nova ulica 19. 2000

Eno ali dvosobno parketirano stanovanje
z vsemi pritliklinami in električno raz-
svetljavo, v lepi solnčni legi, 8 minut
od pošte takoj oddam. Dr. Rosinova
ul. 16, pritličje. 2008

Ročni voz
skoraj nov, takoj prodam. Resljeva c.
3, Maribor, Kolonija. 1994

Natakarico
išče kavarna »Evropa«. Vprašati od
5.—7. ure popoldne. 2004

Vinotoč Rupena, Košaki
toč od danes naprej vina po 8 Din. 1996

Sobo in črkoslikanje,
vedno najnovejši vzorci na razpolago
izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo
Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno
»Astoria«. X

zastopniki so sprejemajo

Inserirajte
v
»Večerniku«

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijate-
ljem in znančim pretužno vest, da je naš
ljubljeni oče, ded, stric in tast, gospod

Ivan Pesek

posestnik v Radvanju,

po kratki bolezni, previden s tolažili sv. vere,
v 82. letu starosti, včeraj ob 11. uri mirno
v Gospodu zaspal. 2006

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vr-
šil danes, dne 10. julija ob 18. uri iz mrtvaš-
nice na radvanjskem pokopališču.

Maša za pokojnim se bo brala v magda-
lenski cerkvi, dne 11. julija ob 7. uri.

Težno, dne 10. julija 1931.

Žalnožni ostali.